

Vášní Rudolfa Pelikána z Ostravy se staly bludné balvany

ČT 1, 03.05.2014, Drahomíra RAČÁKOVÁ, 12:18:31, Týden v regionech – Ostrava

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Třicet let pracoval na šachtě, teď už několik let studuje na univerzitě třetího věku geologii. Vášní Rudolfa Pelikána z Ostravy se staly bludné balvany. Mapuje jejich původ a zná všechny v Moravskoslezském kraji. Ve své domácí sbírce má také tři tisíce kamenů.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

Teda, to je něco úžasnýho, fakt. Dostal se sem při posledním Sálském zalednění, které bylo asi zhruba před 200 deseti tisíci roky.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

O bludných balvanech dokáže Rudolf Pelikán vyprávět hodiny. Jejich domovem je hlavně severní Morava a Slezsko. Jsou jich tu stovky. Ve čtvrtohorách je sem ze Skandinávie dopravil ze vzdálenosti asi dvou tisíc kilometrů mohutný ledovec. Obří horniny strhával ze skal. K nejznámějším exemplářům patří balvan v Ostravě - Porubě.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

Toto jsou výrostky z těch žvců draselných, tady ty velké, jo.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Porubský němý doklad doby ledové má ze všech dosud nalezených balvanů na území České republiky jedno prvenství.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

Má nejdelší osu 3 metry 70.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Absolutně největší v celé zemi je balvan v Ostravě - Kunžicích. V roce 1954 jej v hloubce 6,5 metru objevili dělníci při výkopech základů slévárny Nové Huti. Dnes je chráněnou přírodní památkou.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

18 až 20 tun. A je to zase "arnogranit" ze Švédska. To ale, to je fantazie, že?

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Na Černé louce jich leží 11. Staly se oblíbeným místem i studentů **Ostravské univerzity**.

Zuzana FRANKOVÁ, studentka **Ostravské univerzity**:

Mám pocit, že to vydává nějakou energii a je to strašně super si tady sednout a třeba si přečíst knížku, nebo něco. Je to fakt super.

osoba:

Vzpamatujte se a nechte povídání.

Zuzana FRANKOVÁ, studentka **Ostravské univerzity**:

Myslím si, že je to strašná záhada, jak se mohly dostat tak daleko z jejich původního místa.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Vědci původ cizorodých hornin dlouho neznali. K takzvané ledovcové teorii došli až koncem 19. století. Do té doby se výskyt balvanů vysvětloval vulkanickou činností jesenických sopek, potopou světa a také pověstmi o bájných kyklopech a dalších podobných tvorech. Bludní vyslanci doby ledové, žulové kameny z načervenalého skandinávského granitu přežily svou dlouhou pouť díky své tvrdosti.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

Kdyby ten kámen byl, měl hodně moc puklin, nebo něco, tak by se rozpadl.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Malé bludné kameny, ale i nejrůznější minerály Rudolf Pelikán také sám sbírá. Doma jich má už tři tisíce.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

Nejvzdálenější horninu mám až z oblasti "kyrunagelivara". To znamená, to je až za Severním polárním kruhem. A dostalo se to až sem prakticky, až sem.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Kameny sbírá nejčastěji v lomech a šterkovnách. Navštívil jich už 400. Každý kousek sám opracuje, aby ho mohl prozkoumat. O každém ví, odkud je a z čeho se skládá.

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

To je zrovna pazourek, kde jsou fosilie, takzvané mechovky. A to je krása, že?

redaktor:

A proč to lížete?

Rudolf PELIKÁN, sběratel:

No protože tím, že je, no protože to není dobroušené do té největšího lesku.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

78 letý Rudolf Pelikán si své znalost rozšiřuje na univerzitě třetího věku. Navštěvuje ji na Vysoké škole báňské technické univerzitě.

osoba:

O té biotermální energii se hovoří jako o energii, která je relativně čistá.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

Geologii studuje na univerzitě už deset let.

osoba:

To je největší znalec od nás.

Drahomíra RAČÁKOVÁ, moderátorka:

První kámen si přinesl domů v roce 1964. Teď se o nich chystá vydat encyklopedii.

Zpracovatel: Anopress IT a.s.

<http://www.osu.cz/>